

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 29. dubna 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

UNIKÁTNÍ ŠKOLICÍ VIDEA CHRÁNÍ PŘED GENDEROVĚ PODMÍNĚNÝM NÁSILÍM V AKADEMICKÝCH INSTITUCÍCH

Unikátní školicí videa s tématem genderově podmíněného násilí určené pro akademickou sféru vznikla ve spolupráci neziskové organizace Genderové informační centrum NORA, Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Videá zaměřená na specifické problémy v akademických institucích dosud vůbec neexistovala a nyní jsou k dispozici zdarma.

Genderově podmíněné násilí je závažný celospolečenský problém, který je přítomný napříč společenskými vrstvami. Nevyhýbá se ani akademickému prostředí, jak dokazuje například nedávná studentská iniciativa Ne!musíš to vydržet. Podle dosud nejrozsáhlejšího celoevropského průzkumu UniSAFE nahlásily zkušenost s genderově podmíněným násilím v akademickém prostředí dvě ze tří osob.

Z výzkumu UniSAFE dále vyplývá, že mezi univerzitami a výzkumnými pracovišti přetrvává nízká informovanost o problému, chybí systematické vzdělávání a podpůrné nástroje navržené pro řešení jednotlivých incidentů. Jedním z hlavních problémů je samotná identifikace problému a ochota ho nahlásit.

Nezisková organizace Genderové informační centrum NORA proto iniciovala projekt Prevence genderově podmíněného násilí v pracovním prostředí veřejných výzkumných institucí a univerzit v ČR, který získal financování z Norských fondů. Ve spolupráci s Ústavem fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem vznikla unikátní školicí videa a testovací dotazníky, které se zaměřují na zvyšování schopnosti zaměstnanců a zaměstnankyň akademických a výzkumných institucí včasné rozpoznat a reagovat na genderově podmíněné násilí na pracovišti.

„Díky školicím videím jsme schopni institucím nejen poskytnout prevenci genderově podmíněného násilí, ale také jim umožnit získávat anonymní data, která potvrzují či vyvracejí určité fenomény. Tyto informace jim mohou sloužit k doložení pokroku při řešení problematiky, což je často klíčovou součástí opatření k dosažení genderové rovnosti, jež mají instituce ve svých plánech,“ řekla Eva Lukešová, ředitelka neziskové organizace NORA.

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 970 812

Miroslava Macháčková
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
miroslava.machackova@jh-inst.cas.cz
+420 739 058 416

Školící videa zdarma

Školící materiál je volně k dispozici online [na webu organizace Genderové informační centrum NORA](#) ve dvou jazykových variantách, české a anglické, školící videa jsou navíc opatřena dotazníky. Zabývají se deseti nejčastějšími fenomény, jakými jsou psychické formy násilí, sexuální obtěžování, diskriminace a znevýhodnění v průběhu akademické kariéry. Dále se zaměřují na méně rozpoznatelná témata, jako je genderově senzitivní vyjadřování a genderová dimenze v obsahu výzkumu.

Po zhlédnutí každého videa následuje testovací část, která je součástí připojeného dotazníku. Školení testuje znalost před i po jeho dokončení. Zaměstnavatelé získají přehled, co všechno zaměstnanci o tématu vědí, jestli znají konkrétní opatření ve své instituci, metodiky a platná nařízení, jestli vědí, kdo odpovídá za řešení problému, nebo jaké jsou možnosti anonymního nahlášení problému atp.

Školící videa zařazují instituce do svých interních plánů školení

Videa vznikala ve spolupráci všech tří institucí. Genderové informační centrum NORA je autorem obsahu videí a celé ideje školení. Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského a Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem jsou instituce, které do projektu vkládaly zkušenost přímo z pozice akademických pracovišť. Díky tomu se u nich videa testovala a následně upravila. Výsledná videa jsou k dispozici od března 2024 a dosud byla nabídnuta s doporučením desítkám dalších institucí v České republice, zejména univerzitám a výzkumným institucím, ale také dalším organizacím, které se zabývají genderovou tematikou.

„Těší nás pozitivní ohlasy z jiných institucí, které potvrzují, že školení v genderově podmíněném násilí v akademickém prostředí opravdu chybí a je o ně zájem. Věříme, že se nám podařilo velmi závažné téma zpracovat citlivou formou a že videa poslouží ke zvýšení povědomí v této problematice,“ uvedla Zuzana Musilová, řešitelka projektu v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR.

„Jsme rádi, že jsme mohli být součástí projektu, ve kterém jsme vytvořili praktické a hmatatelné výstupy. Vymyslet příběh, napsat scénář a vše sdělit ve třiminutovém videu je poměrně náročný proces, podobně jako přijetí genderové problematiky. Věříme, že výslednými videy přispějeme k zvýšení povědomí a možným změnám v rovných příležitostech a sociálním bezpečí,“ dodala Hana Galiová z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Více informací:

MgA. Bc. Eva Lukešová

Genderové informační centrum NORA
+420 736 442 403
eva.lukesova@gendernora.cz

Ing. Zuzana Musilová, Ph.D.

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
+420 730 515 137
zuzana.musilova@jh-inst.cas.cz

Mgr. et Mgr. Hana Galiová

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
+420 702 232 442
hana.galiova@ujep.cz

Fotogalerie:

Foto: Ukázka ze školícího videa (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR)

Foto: Ukázka ze školícího videa (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR)

Video:

[Video na YouTube](#) (první část)

[Video na YouTube](#) (druhá část)

Foto: Eva Lukešová (Genderové informační centrum NORA)

Foto: Zuzana Musilová (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR)

Foto: Hana Galiová (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem)